

ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG ĐỘI NGŨ NHÀ GIÁO VÀ CÁN BỘ QUẢN LÝ GIÁO DỤC ĐÁP ỨNG YÊU CẦU ĐỔI MỚI GIÁO DỤC PHỔ THÔNG

NGUYỄN THỊ KIM OANH^(*)

TÓM TẮT: Giáo dục và đào tạo là quốc sách hàng đầu, là sự nghiệp của Đảng, Nhà nước và của toàn dân. Trong đổi mới giáo dục, đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục là nhân tố quyết định không chỉ với chất lượng giáo dục trong nhà trường mà còn ảnh hưởng quan trọng đến năng lực, phẩm chất trong cả cuộc đời của mỗi con người. Để hình thành sứ mệnh đặc biệt đó thì đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục phải có chuyên môn, nghiệp vụ cao, có phẩm chất đạo đức, nhanh nhạy và có khả năng thích ứng tốt. Bài viết đề cập đến một số nội dung cần hoàn thiện trong công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục phổ thông hiện nay.

Từ khóa: đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục, đổi mới giáo dục phổ thông.

ABSTRACT: Education and training is the top national policy, the cause of the Party, the State and the people. In education reform, teachers and educational administrators are the decisive factor not only in the quality of education in the school, but also in terms of their ability and quality throughout the life of each human. In order to form that special mission, teachers and educational administrators must have high professional qualifications, ethical qualities, be quick and adaptable. The article mentions some contents that need to be improved in the training and fostering of teachers and educational administrators to meet the requirements of modern education.

Key words: training and retraining of teachers and educational administrators, renovation of general education.

1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 của Ban Chấp hành Trung ương về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế đã xác định một trong những giải pháp đổi mới giáo dục và đào tạo là “phát triển đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục và đào tạo”. Chiến lược phát triển giáo dục 2011 – 2020 cũng xác định “phát

triển đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục” là khâu then chốt để phát triển giáo dục giai đoạn 2011 - 2020.

Nghị quyết số 88/2014/QH13 Quốc hội nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam xác định mục tiêu đổi mới, yêu cầu và nội dung đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông như sau:

Về mục tiêu đổi mới: Đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông nhằm tạo chuyển biến căn bản, toàn diện về chất lượng và hiệu quả giáo dục phổ thông; kết hợp

^(*)Thạc sĩ. Trường Cán bộ quản lý giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh.

dạy chữ, dạy người và định hướng nghề nghiệp; góp phần chuyển nền giáo dục nặng nề truyền thụ kiến thức sang nền giáo dục phát triển toàn diện cả về phẩm chất và năng lực, hài hòa đức, trí, thể, mỹ và phát huy tốt nhất tiềm năng của mỗi học sinh.

Về yêu cầu đổi mới: Kế thừa và phát triển những ưu điểm của chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông hiện hành, phát huy những giá trị truyền thống tốt đẹp của nền văn hóa Việt Nam và phù hợp với xu hướng quốc tế; đồng thời, đổi mới toàn diện mục tiêu, nội dung, phương pháp và hình thức tổ chức giáo dục, thi, kiểm tra, đánh giá chất lượng giáo dục theo yêu cầu phát triển phẩm chất và năng lực học sinh; khắc phục tình trạng quá tải; tăng cường thực hành và gắn với thực tiễn cuộc sống. Việc đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông được tiến hành đồng bộ, công khai, minh bạch, tiếp thu rộng rãi ý kiến của nhân dân, các nhà khoa học, nhà giáo và người học.

Nghị quyết 29-NQ/TW cũng xác định yêu cầu đổi mới nội dung giáo dục theo hướng tinh giản, hiện đại, thiết thực, phù hợp với lứa tuổi, trình độ và ngành nghề; tăng thực hành vận dụng kiến thức vào thực tiễn. Chú trọng giáo dục nhân cách, đạo đức, lối sống, tri thức pháp luật và ý thức công dân. Tập trung vào những giá trị cơ bản của văn hóa, truyền thống và đạo lý dân tộc, tinh hoa văn hóa nhân loại, giá trị cốt lõi và nhân văn của chủ nghĩa Mác – Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh. Tăng cường giáo dục thể chất, kiến thức quốc phòng, an ninh và hướng nghiệp. Dạy ngoại ngữ và tin học theo hướng chuẩn hóa, thiết thực, bảo đảm năng lực sử dụng của người học. Quan tâm dạy tiếng nói và chữ viết của các dân tộc thiểu số. Do đó, nội dung chương trình giáo dục phổ thông phải đảm bảo chuẩn hóa, hiện đại hóa, hội nhập quốc tế; mang tính hoàn chỉnh, linh hoạt, liên thông thống nhất trong và giữa các cấp học; tích hợp và phân hóa hợp lý, có hiệu quả. Đổi

mới nội dung giáo dục theo tinh giản, hiện đại, thiết thực, phù hợp với lứa tuổi và trình độ nhận thức của học sinh; tăng tính thực hành, vận dụng kiến thức vào thực tiễn. Nội dung giáo dục được lựa chọn là những tri thức cơ bản, đảm bảo vừa hội nhập quốc tế, vừa gắn với thực tiễn Việt Nam trong giai đoạn công nghiệp hóa, hiện đại hóa.

Để đảm bảo thực hiện tốt những yêu cầu, mục tiêu nêu trên, công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục là yêu cầu cấp thiết nhằm triển khai thực hiện có hiệu quả đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông, góp phần đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo nước nhà.

2. VAI TRÒ CỦA CÁC CƠ SỞ ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG GIÁO VIÊN VÀ CÁN BỘ QUẢN LÝ GIÁO DỤC

Để có đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giỏi, trước hết mạng lưới trường sư phạm, khoa sư phạm, các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý cần phải đủ mạnh. Việc xác định đúng vai trò của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và cán bộ quản lý đáp ứng đòi hỏi ngày càng cao của sự nghiệp giáo dục trong công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước là vô cùng cần thiết. Đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục được Đảng, Nhà nước ta đặc biệt quan tâm thể hiện qua các nghị quyết, chủ trương và được thể chế hóa thành văn bản quy phạm pháp luật; trong đó, đã giao nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục cho nhiều cơ quan, đơn vị thực hiện. Tuy nhiên, theo Điều 78, Luật Giáo dục năm 2005 quy định vai trò của trường sư phạm: “Trường sư phạm do nhà nước thành lập để đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo cán bộ quản lý giáo dục”.

Điều 78, Luật Giáo dục sửa đổi năm 2009 quy định: “Cơ sở giáo dục trực thực hiện nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo bao gồm trường sư phạm, cơ sở giáo dục có khoa sư phạm, cơ sở giáo dục được phép đào tạo, bồi dưỡng nhà

giáo: 1) Trường sư phạm do Nhà nước thành lập để đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục. Trường sư phạm được ưu tiên trong việc tuyển dụng nhà giáo, bố trí cán bộ quản lý, đầu tư xây dựng cơ sở vật chất, ký túc xá và bảo đảm kinh phí đào tạo. Trường sư phạm có trường thực hành hoặc cơ sở thực hành; 2) Cơ sở giáo dục thực hiện nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý giáo dục bao gồm cơ sở giáo dục đại học có khoa quản lý giáo dục, cơ sở giáo dục được phép đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý giáo dục; 3) Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo cho phép cơ sở giáo dục được đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục”.

Như vậy, việc đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo và cán bộ quản lý thuộc các trường sư phạm, các trường có khoa sư phạm và các cơ sở giáo dục được Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo cho phép; đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý giáo dục gồm cơ sở giáo dục đại học có khoa quản lý giáo dục và các cơ sở giáo dục được Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo cho phép.

Trên thực tế, các trường sư phạm, các trường có khoa sư phạm chủ yếu thực hiện việc đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo; nòng cốt trong đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ quản lý giáo dục hiện nay là Học viện Quản lý giáo dục (Hà Nội) và Trường Cán bộ quản lý giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh và các cơ sở giáo dục khác do Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo cho phép.

2.1. Vai trò của hệ thống các trường sư phạm, cơ sở đào tạo, bồi dưỡng giáo viên

Các trường sư phạm, cơ sở đào tạo, bồi dưỡng giáo viên có vai trò chủ yếu là phát triển đội ngũ giáo viên mầm non, phổ thông, giáo dục thường xuyên. Nhiệm vụ của các cơ sở này chủ yếu là:

Đào tạo sư phạm chính quy. Đây là nhiệm vụ quan trọng nhất của hệ thống các trường sư phạm trong việc đào tạo nguồn nhân lực cho ngành giáo dục nước nhà.

Đào tạo sư phạm không chính quy, bao gồm các hình thức đào tạo hình thức vừa làm, vừa học, liên kết, từ xa... Phương thức đào tạo này đáp ứng yêu cầu của một xã hội học tập, học suốt đời; góp phần chuẩn hóa về trình độ cho đội ngũ giáo viên.

Bồi dưỡng thường xuyên cho giáo viên thông qua các khóa bồi dưỡng ngắn hạn. Với vai trò này, các trường đại học sư phạm đã phát huy có hiệu quả trong việc đào tạo trực tiếp các giảng viên cốt cán; đồng thời, nhiều trường đại học sư phạm, cao đẳng sư phạm của các địa phương đã thực hiện tốt nhiệm vụ bồi dưỡng trực tiếp các giáo viên đứng lớp. Thực hiện hình thức bồi dưỡng này, các trường sư phạm đã tham gia và góp phần quan trọng vào việc đổi mới phương pháp dạy học, sử dụng phương tiện và thiết bị dạy học hiện đại, cập nhật kiến thức cho giáo viên dạy chương trình mới.

Thực hiện bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm; bao gồm bồi dưỡng cấp chứng chỉ nghiệp vụ sư phạm cho giáo viên, giảng viên tốt nghiệp các ngành ngoài sư phạm; đào tạo, bồi dưỡng cho giáo viên chưa đạt chuẩn; đào tạo nghiệp vụ sư phạm cuối khóa cho sinh viên các ngành khác hay bồi dưỡng cấp chứng chỉ nghiệp vụ sư phạm cho người tốt nghiệp các ngành khác có mong muốn trở thành giáo viên.

Xuất phát từ những vai trò quan trọng nêu trên, cho thấy, quy mô và cơ cấu của hệ thống các trường sư phạm ngày càng được hoàn chỉnh và phát triển, đáp ứng cơ bản nhu cầu đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục. Công tác đào tạo, bồi dưỡng của các trường sư phạm, các khoa sư phạm đã có tác dụng nâng cao chất lượng chuyên môn nghiệp vụ của đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục; các trường đã từng bước tìm các giải pháp để liên kết đào tạo với các cơ sở giáo dục trong và ngoài nước, tạo điều kiện hội nhập khu vực và quốc tế nhằm nâng cao chất lượng nguồn nhân lực giáo dục. Trong thời gian qua, các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo và cán bộ quản lý

giáo dục; đặc biệt là các trường, các khoa sư phạm đã đảm bảo được nội lực cho ngành giáo dục, xứng đáng được coi là “cỗ máy cái” của nền giáo dục, góp phần đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo.

Tuy nhiên, đứng trước yêu cầu đổi mới chương trình, sách giáo khoa phổ thông, công tác đào tạo, bồi dưỡng giáo viên còn đặt ra những vấn đề để tiếp tục giải quyết:

- Xây dựng cho được đội ngũ giáo viên thích ứng với chương trình mới: ngoài dạy chữ còn phải coi trọng giáo dục lý tưởng, giáo dục truyền thống cách mạng, đạo đức, lối sống, năng lực sáng tạo, năng lực giải quyết vấn đề, kỹ năng thực hành, tác phong công nghiệp, ý thức trách nhiệm xã hội cho học sinh.

- Đào tạo, bồi dưỡng, đào tạo lại giáo viên trong việc dạy học tích hợp và dạy học phân hóa theo chương trình mới; nâng cao giáo dục kỹ năng sống, kỹ năng phòng chống tệ nạn xã hội, kỹ năng tiếp cận nghề nghiệp,.. vốn chưa được xem trọng ở chương trình hiện hành.

- Hoạt động trải nghiệm sáng tạo là một trong những đặc thù của chương trình mới so với chương trình hiện hành. Do đó, phải nâng cao năng lực của giáo viên trong hướng dẫn học sinh tham gia các hoạt động này nhằm giúp học sinh hình thành và phát triển các phẩm chất, tư tưởng, ý chí, tình cảm, giá trị, kỹ năng sống và những năng lực chung cần có của con người trong xã hội hiện đại.

- Đổi mới phương pháp, hình thức và phương tiện dạy học trong chương trình mới là những yếu tố tác động trực tiếp đến hiệu quả của quá trình đổi mới. Đó cũng là những thách thức không nhỏ đối với đội ngũ giáo viên và là nhiệm vụ đặt ra đối với các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng giáo viên hiện nay.

2.2. Vai trò của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý giáo dục

Như trên đã trình bày, mặc dù được giao nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục, nhưng các trường

sư phạm, các trường có khoa quản lý giáo dục chủ yếu tập trung đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ giáo viên. Việc đào tạo cán bộ quản lý giáo dục chủ yếu tập trung vào hai cơ sở trực thuộc Bộ Giáo dục và Đào tạo: Học viện Quản lý giáo dục và Trường Cán bộ quản lý giáo dục Thành phố Hồ Chí Minh.

Các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý giáo dục có vai trò quan trọng trong việc xây dựng và phát triển đội ngũ cán bộ quản lý ngành giáo dục về số và chất lượng; tập trung đào tạo, bồi dưỡng về kiến thức lý luận, nghiệp vụ quản lý cho cán bộ, công chức, viên chức ngành giáo dục; bồi dưỡng về các kỹ năng phục vụ công tác quản lý và nâng cao năng lực thực thi nhiệm vụ, công vụ được phân công. Đặc biệt, trong thời điểm hiện nay, ngành giáo dục đang triển khai thực hiện đổi mới chương trình, sách giáo khoa phổ thông thì vai trò của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý giáo dục càng trở nên quan trọng và mang tính cấp thiết.

Chương trình, sách giáo khoa mới có sự thay đổi tương đối lớn về cấu trúc quá trình giáo dục phổ thông. Do đó, cán bộ quản lý giáo dục ở trường phổ thông phải xác định rõ mục tiêu đào tạo ở cấp học do mình quản lý để đáp ứng được yêu cầu, mục tiêu giáo dục. Mặt khác, chương trình giáo dục phổ thông mới khác hẳn so với chương trình hiện hành: khắc phục việc giáo dục chỉ chú trọng đến truyền thụ kiến thức, chưa chú trọng đến phẩm chất và năng lực của học sinh; chưa cân đối giữa “dạy chữ” và “dạy người”. Vì vậy, nhiệm vụ của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý giáo dục là phải xây dựng chương trình bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng cho cán bộ quản lý giáo dục để đảm bảo công tác quản lý, điều hành đạt chuẩn đầu ra đối với từng cấp học; đồng thời, có khả năng chỉ đạo, hướng dẫn giáo viên trong nhận xét, đánh giá về phẩm chất và năng lực của học sinh trong học tập, sinh hoạt và thi, kiểm tra. Ngoài ra, các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng còn phải giúp cho cán

bộ quản lý quản lý tốt về chuyên môn của chương trình mới để thực hiện tốt công tác kiểm tra, quản lý của mình.

Từ những vấn đề đặt ra cho thấy, vai trò của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục là vô cùng quan trọng; quyết định sự thành công của việc đổi mới chương trình, sách giáo khoa giáo dục phổ thông.

3. GIẢI PHÁP ĐÀO TẠO, BỒI DƯỠNG ĐỘI NGŨ GIÁO VIÊN, CÁN BỘ QUẢN LÝ TRƯỚC YÊU CẦU ĐỔI MỚI GIÁO DỤC PHỔ THÔNG

3.1. Đẩy mạnh đổi mới chương trình, phương pháp giảng dạy

Chương trình giáo dục phổ thông mới đòi hỏi giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục phải được đào tạo, đào tạo lại, bồi dưỡng về chuyên môn nghiệp vụ, phương pháp giảng dạy và nghiệp vụ, kỹ năng quản lý cho phù hợp. Do đó, các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cần tiến hành rà soát các chương trình giảng dạy; chú trọng đến việc cải biên, cập nhật các chương trình hiện hành; đặc biệt là xây dựng các chương trình mới cho phù hợp. Chương trình đào tạo, bồi dưỡng được xây dựng phải bám sát vào mục tiêu, yêu cầu của chương trình giáo dục phổ thông mới; giúp giáo viên, cán bộ quản lý sẵn sàng tiếp cận và thực hiện có hiệu quả công tác giảng dạy, giáo dục và hoạt động quản lý của mình.

Các chương trình đào tạo, bồi dưỡng phải phù hợp với từng cấp học đáp ứng yêu cầu, mục tiêu đào tạo, chuẩn đầu ra của từng cấp học; vì tính đặc thù của từng cấp học theo chương trình mới có nhiều khác biệt giữa các cấp học. Chương trình giáo dục phổ thông mới có những nội dung mở để thực hiện giảng dạy, giáo dục theo điều kiện, tình hình cụ thể của từng địa phương. Do đó, các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng cần đẩy mạnh việc phát triển chương trình theo đơn đặt hàng của các địa phương để bám sát yêu cầu đào tạo, bồi dưỡng của từng đơn vị.

Ngoài ra, để nâng cao chất lượng đào tạo, bồi dưỡng, các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo, cán bộ quản lý giáo dục nên tiến hành lựa chọn chuyên gia, tổ chức biên soạn tài liệu bồi dưỡng đáp ứng nhu cầu tự học, tự bồi dưỡng của đội ngũ giáo viên và cán bộ quản lý. Chú ý các chương trình, tài liệu có liên quan về bồi dưỡng năng lực quản lý sự thay đổi trong môi trường giáo dục mới đối với cán bộ quản lý. Tài liệu phục vụ bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục cần đa dạng như: tài liệu bản in, bài giảng trên PowerPoint, Video clip, đĩa VCD, cảm nang hỏi đáp, giáo trình điện tử,..

Đặc biệt, cần đẩy mạnh đào tạo, bồi dưỡng cho đội ngũ giáo viên về đổi mới phương pháp giảng dạy phù hợp với cấu trúc của các khối kiến thức theo từng cấp học: tích hợp, phân hóa; dạy chữ, dạy người; trang bị tri thức, kỹ năng, lối sống, phẩm chất đạo đức,..

3.2. Đa dạng hóa các hình thức đào tạo, bồi dưỡng

Các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý tổ chức bồi dưỡng tập trung, trực tiếp đối với các nội dung bồi dưỡng cần thiết phải có sự trao đổi, thảo luận đối với các vấn đề mới, khó; các kỹ năng thực hành về phương pháp, kỹ thuật dạy học. Bên cạnh đó, thực hiện hình thức bồi dưỡng qua mạng internet nhằm phát huy tinh thần tự học, tự bồi dưỡng trực tuyến nâng cao năng lực nghề nghiệp của giáo viên và cán bộ quản lý. Đa dạng hình thức đào tạo, bồi dưỡng: trực tuyến qua mạng internet và bồi dưỡng tập trung có tư vấn, hỗ trợ của giảng viên, của đội ngũ cốt cán cơ sở; phối hợp với các sở giáo dục và đào tạo lựa chọn, tập huấn và hướng dẫn đội ngũ giáo viên cốt cán trong quá trình bồi dưỡng, sinh hoạt chuyên môn.

3.3. Đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá công tác đào tạo, bồi dưỡng

Việc xây dựng một bộ công cụ đánh giá kết quả các nội dung bồi dưỡng giáo viên và

cán bộ quản lý theo các cấp học, môn học và đánh giá nội dung, hình thức bồi dưỡng là việc rất cần thiết đối với các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo và cán bộ quản lý. Thực hiện xây dựng 2 bộ công cụ đánh giá, gồm: Bộ công cụ đánh giá kết quả các nội dung bồi dưỡng theo hình thức tập trung và bộ công cụ đánh giá kết quả các nội dung bồi dưỡng theo hình thức qua mạng internet. Từ đó, phát huy vai trò của đội ngũ cốt cán, của các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng trong việc kiểm tra, đánh giá kết quả đào tạo, bồi dưỡng. Các hình thức kiểm tra, đánh giá: bài kiểm tra viết, bài viết thu hoạch, báo cáo chuyên đề, phỏng vấn trực tiếp, trắc nghiệm khách quan, trả lời câu hỏi...

3.4. Phát huy vai trò chủ động, tích cực của các cơ sở giáo dục phổ thông trong việc đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và cán bộ quản lý giáo dục

Đối với các trường phổ thông, cần có sự phối hợp với các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và cán bộ quản lý để nâng cao hiệu quả đào tạo, bồi dưỡng. Các trường cần chủ động trong việc đề xuất đối với các cơ sở đào tạo giáo viên và cán bộ quản lý về những yêu cầu đổi mới nội dung chương trình, phương pháp và hình thức tổ chức đào tạo, đào tạo lại, bồi dưỡng theo nhu cầu học tập nâng cao trình độ, cơ chế tuyển dụng, sử dụng đội ngũ nhà giáo,.. Vai trò của hiệu trưởng các trường phổ thông, ngoài việc lãnh đạo nhà trường, cần có những biện pháp tích cực phối hợp chặt chẽ với các cơ sở đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và cán bộ quản lý nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ, cụ thể:

- Phối hợp với cơ sở đào tạo giáo viên tổ chức hướng dẫn thực hành sư phạm, thực tập sư phạm và rèn luyện nghiệp vụ sư phạm thường xuyên của sinh viên sư phạm.

- Huy động các nguồn lực (địa phương, sở giáo dục và đào tạo, các trường phổ thông trên cả nước...) để đáp ứng yêu cầu của hoạt động thực hành sư phạm.

- Phối hợp với cơ sở đào tạo giáo viên tổ chức thực hiện các hoạt động nghiên cứu, thực nghiệm khoa học giáo dục; triển khai ứng dụng các phương pháp dạy học, kiểm tra đánh giá và quản lý giáo dục tiên tiến vào thực tiễn hoạt động của nhà trường; đề xuất các giải pháp góp phần nâng cao chất lượng dạy học và giáo dục, cải tiến nội dung, phương pháp đào tạo của cơ sở đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo và cán bộ quản lý thông qua phiếu lấy ý kiến của cơ sở đào tạo, bồi dưỡng nhà giáo và cán bộ quản lý sau mỗi đợt học.

- Định kỳ hàng năm, xây dựng kế hoạch mời giảng viên của cơ sở đào tạo, bồi dưỡng giáo viên và cán bộ quản lý tham gia giảng dạy, hướng dẫn học sinh và giáo viên nghiên cứu khoa học và ứng dụng kết quả nghiên cứu khoa học vào hoạt động giảng dạy, quản lý của trường.

4. KẾT LUẬN

Đổi mới công tác đào tạo, bồi dưỡng giáo viên, cán bộ quản lý giáo dục thực hiện đổi mới giáo dục phổ thông là yêu cầu cấp thiết trong giai đoạn hiện nay. Đổi mới công tác đào tạo, bồi dưỡng cần phải quán triệt các quan điểm, chủ trương của Đảng, Nhà nước về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục, đào tạo; cần phải nhận ra các thách thức, rào cản, yêu cầu đặt ra đối với đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục, với những bất cập trong công tác quản lý hiện nay so với việc đổi mới chương trình, sách giáo khoa đặt ra. Vì thế, việc xây dựng và phát triển đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục có chất lượng trong giai đoạn hiện nay là hết sức cần thiết. Vấn đề đặt ra cho ngành giáo dục và các cấp lãnh đạo là phải có sự chỉ đạo chặt chẽ, sự phối hợp giữa các ban, ngành có liên quan, tạo điều kiện thuận lợi nhất cho sự phát triển của nền giáo dục nước nhà; phấn đấu thực hiện đạt mục tiêu mà Ban Bí thư Trung ương Đảng đã đề ra trong Chỉ thị số 40-CT/TW ngày 15/6/2004 về việc xây dựng, nâng cao chất lượng đội ngũ nhà giáo và cán bộ quản lý giáo dục: “Xây dựng đội ngũ nhà giáo và cán

bộ quản lý giáo dục được chuẩn hóa, đảm bảo chất lượng, đủ về số lượng, đồng bộ về cơ cấu, đặc biệt chú trọng nâng cao bản lĩnh chính trị, phẩm chất đạo đức, lối sống, lương tâm, tay nghề của nhà giáo thông qua việc quản lý, phát

triển đúng định hướng và có hiệu quả sự nghiệp giáo dục để nâng cao chất lượng đào tạo nguồn nhân lực, đáp ứng những đòi hỏi ngày càng cao của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước”.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Tuyên giáo Trung ương (2013), *Tài liệu học tập Nghị quyết Hội nghị lần thứ 8 Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam Khóa XI*, Nxb. Chính trị Quốc gia – Sự thật.
2. Bộ Giáo dục và Đào tạo (13/12/2011), *Quyết định số 6290/QĐ-BGDĐT phê duyệt Chương trình phát triển ngành sư phạm và các trường sư phạm từ năm 2011 đến năm 2020*.
3. Quốc hội (2005), *Luật Giáo dục*.
4. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2011), *Kỷ yếu hội thảo quốc gia về khoa học giáo dục Việt Nam*.

Ngày nhận bài: 01/3/2018. Ngày biên tập xong: 15/3/2018. Duyệt đăng: 16/3/2018